

ПРАВИЛА ШИФРИРАЊА ФАКТОРА КОЈИ УТИЧУ НА ЗДРАВСТВЕНИ СТАТУС И КОНТАКТ СА ЗДРАВСТВЕНИМ СЛУЖБАМА

21 ФАКТОРИ КОЈИ УТИЧУ НА ЗДРАВСТВЕНИ СТАТУС И КОНТАКТ СА ЗДРАВСТВЕНИМ СЛУЖБАМА

2103 ПРИЈЕМ ЗБОГ ОПОРАВКА ИЛИ ДАЉЕ НЕГЕ

Кад се пацијент премешта из једне болнице у другу, са дијагнозом „постоперативног опоравка“, а јасно је да још увек прима активни облик лечења, тада је основни узрок хоспитализације Z48.8 *Друго означено праћење и нега у хируршком лечењу*. Стање које је захтевало операцију је у том случају пратећа дијагноза.

ПРИМЕР:

Пацијент коме је у Болници А подвезана церебрална анеуризма премешта се у Болницу Б и тамо остаје 21 дан.

Шифре: Z48.8 *Друго означено праћење и нега у хируршком лечењу*
I67.1 *Церебрална анеуризма, неруптурирана (врећасто проширење
артерије мозга, без прскања)*

Кад је једино лечење „општа нега“, тада се за основни узрок хоспитализације додељује шифра из категорије Z54. *Опорављање*.

Уколико опоравак / даља нега следи након медицинског лечења (на супрот хируршком лечењу), тада се за пратећу дијагнозу додељује шифра за наведено стање.

Уколико документација указује да су социјални разлози ти који су спречили отпуст пацијента из болнице А и трансфер у болницу Б, за детаљније информације потребно је видети Правило 2107 *Продужено лечење*.

2104 РЕХАБИЛИТАЦИЈА

Ако су пацијенти примљени због рехабилитације треба доделити одговарајућу Z шифру (Z50.- *Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура*) као шифру главне дијагнозе, осим у случају Z50.2 *Рехабилитација алкохоличара* и Z50.3 *Рехабилитација наркомана* (видети Правило 0525 *Рехабилитација и детоксикација*).

Тамо где су примењене мултипле рехабилитацијске процедуре, потребно је доделити шифру Z50.9 *Нега која укључује рехабилитационе процедуре, неозначена*, с обзиром да ће на детаље специфичних рехабилитацијских поступака бити указано шифрама поступака.

Стање због кога је пацијент примљен у центар за рехабилитацију биће пратећа дијагноза.

Уколико је пружена и рехабилитацијска нега, као и нега у току опоравка, прво треба доделити одговарајућу рехабилитацијску Z шифру, а затим шифру опоравка. Више Z шифара могуће је доделити када оне одговарају критеријумима који се односе на пратеће дијагнозе, као што је описано у Правилу 0002.

Уопште, стања се морају шифрирати следећим редом:

1. Основни узрок хоспитализације (главна дијагноза) Z50.- *Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура, неозначена*
2. Медицинско стање које захтева рехабилитацију
3. Пратеће дијагнозе
4. Шифре рехабилитацијских процедура

ПРИМЕР: Мождани удар

Пацијент је пребачен у центар за рехабилитацију након церебралног инфаркта који се догодио недељу дана раније. Тренутни испади укључују хемиплегију, афазију и уринарну инконтиненцију.

Шифре: Z50.- *Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура*
I63.9 *Други инфаркт мозга*
G81.- *Једнострана парализа - одузетост (хемиплегија)*
R47.0 *Отежан говор и немогућност говора (дисфазија и афазија)*
R32 *Неозначено незадржавање мокраће (инконтиненција мокраће, неспецифична)*

Рехабилитација хемиплегије након можданог удара од пре три године.

Шифре: Z50.- *Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура*
G81.- *Једнострана парализа - одузетост (хемиплегија)*
I69.4 *Последице мождане капи (инсулта) означене као без крварења или инфаркта*

За више информација о додељивању шифара у случају можданог удара, посебно у случају резидуалних испада, видети Правило 0604 *Мождани удар*.

ПРИМЕР: Замена зглоба

Пацијент је примљен у центар за рехабилитацију, ради рехабилитације након замене кука због дуготрајне остеоартрозе кука.

Шифра: Z50.- *Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура*
M16.1 *Друга примарно дегенеративно обољење кука*
Z96.6 *Присуство вештачки уграђеног зглоба (Присутност ортопедских имплантата зглобова)*

ПРИМЕР: Повреда главе

Пацијент је примљен ради рехабилитације након интрацеребралног крварења које је задобио у саобраћајној несрећи моторним возилом.

Шифра: Z50.- Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура
S06.2 Распрострањена повреда мозга (дифузна повреда мозга)

ПРИМЕР: Фрактура

Пацијент је примљен ради рехабилитације након иницијалног лечења прелома фемура (узрок: пад са терасе).

Шифре: Z50.- Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура
S72.3 Прелом дијафизе тела бутњаче

Напомена: Тамо где је познато да је ортопедски имплантат коришћен у лечењу фрактуре, може се доделити шифра која одговара пратећој дијагнози Z96.6 *Присуство вештачки уграђеног зглоба.*

ПРИМЕР: Ампутација

Пацијент је примљен у болницу након ампутације потколенице, као резултат периферне ангиопатије дијабетеса типа 1.

Шифре: Z50.- Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура
E10.5 Дијабетес инсулино зависан са компликацијама у периферном крвотоку
Z89.5 Стечени недостатак на нивоу колена или испод колена

ПРИМЕР: Операција кичме

Пацијент је примљен због рехабилитације након ламинектомије због пролапса диска. L5/S1.

Шифре: Z50.- Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура
M51.2 Друго означено померање међупршљенског дискуса

ПРИМЕР: Трауматска повреда кичмене мождине

Пацијент је због рехабилитације пребачен из болнице где му је пружена акутна нега у центар за рехабилитацију, након саобраћајне несреће мотором, у којој је задобио фрактуру 4. вратног пршљена са дислокацијом 4/5 вратног пршљена и контузију кичмене мождине на истом нивоу.

Шифре: Z50.- Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура
S14.1 Друге неозначене повреде вратног дела кичмене мождине
S12.2 Прелом другог означеног вратног пршљена
S13.1 Ишчашење вратног пршљена

Пацијент је примљен ради наставка рехабилитације након горе описане повреде кичмене мождине, девет месеци након несреће. Има непотпуну параплегију на нивоу C4.

Шифре: Z50.- Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура

G82.2 Симетрична парализа удова, неозначена (параплегија)
T91.3 Последице повреде кичмене мождине
Y85.0 Последица удеса са моторним возилом

ПРИМЕР: Кардиолошка рехабилитација

Пацијент је примљен на рехабилитацију након бајпаса коронарних артерија урађеног пре пет дана због болести коронарних артерија.

Шифра: Z50.- Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура
I25.1 Атеросклеротска болест срца
Z95.1 Присуство аортокоронарног бајпас графта (bypass graft)

ПРИМЕР: Друга медицинска стања

Пацијент с Паркинсоновом болешћу примљен је због опште рехабилитације и јачања.

Шифра: Z50.- Нега која укључује употребу рехабилитационих процедура
G20 Паркинсонова болест

2105 КУЋНА НЕГА И СТАРАЧКИ ДОМ

Због недостатка старачких домова, пацијенти се некада примају у болницу у којој бораве дуже време. Овакав пријем може настати као резултат директног пријема од куће (или са другог места) без потребе за акутним лечењем или након претходног акутног лечења.

Тада се основном узроку хоспитализације (главној дијагнози) додељује шифра из категорије Z75 *Проблеми у вези са медицинским установама и осталим облицима заштите здравља*. Било која стања која последично произлазе из ове епизоде лечења треба да се шифрирају као пратеће дијагнозе.

Када се пацијенти примају ради лечења акутног проблема, а онда остају у болници представљајући тип пацијента за старачки дом, а тип епизоде болничког лечења се не мења, тада је акутно стање основни узрок хоспитализације, док се шифра Z75.- додељује пратећој дијагнози.

2107 ПРОДУЖЕНО ЛЕЧЕЊЕ

Израз продужено лечење односи се на пријем у болницу пацијената који у одређеном временском периоду немају кућну негу.

Најчешће коришћена шифра основног узрока хоспитализације је Z75.5 *Нега преко викенда*, а може се користити и Z74.2 *Потреба за помоћи у кући и недостајање другог члана домаћинства способног за пружање неге*

Иако ће пацијент у болници примати негу за своје стање, важно је да она не буде основни узрок хоспитализације, с обзиром да то лечење није било разлог његовог пријема у болницу.

Ови пацијенти често болују од хроничних болести, као што је хронични бронхитис који захтева кућно лечење.

Уколико је пацијент премештен из болнице А у болницу Б из социјалних разлога који не дозвољавају његов отпуст кући, основни узрок хоспитализације (за болницу

Б) су социјални разлози који су узроковали трансфер, уз пратећу дијагнозу Z54.-
Опорављање.

2108 ПРОЦЕНА

Кад је пацијент примљен ради процене у установу која не пружа акутни облик лечења, тада је разлог процене основни узрок хоспитализације.

2111 СКРИНИНГ СПЕЦИФИЧНИХ БОЛЕСТИ

Шифре из категорија Z11, Z12 и Z13 *Специјални скрининг прегледи за...* додељују се основном узроку хоспитализације (нпр. ендоскопија) када се болест због које се пацијент прегледа не открије или када никада није ни била откривена.

Шифра болести се додељује основном узроку хоспитализације само ако је болест због које се ради скрининг откривена. Шифре Z11, Z12 или Z13 тада нису потребне.

Шифра Z12.- *Специјални скрининг преглед за откривање неоплазми*, не додељује се у следећим случајевима:

1. када се ради о контролном прегледу због претходне позитивне анамнезе на неоплазму (Z08.- *Контролни преглед после лечења злоћудног тумора*) или
2. када су симптом или знак разлог прегледа (тада се шифрира одговарајући симптом/знак).

(Видети: Поглавље 2112 *Лична анамнеза* и Поглавље 2113 *Контролни преглед за специфичне болести*).

ПРИМЕР:

Пацијент је примљен због колоноскопије са породичном анамнезом карцинома колона. Колоноскопијом нису пронађени знаци абнормалности.

Шифре: Z12.1 *Специјалан скрининг преглед ради откривања тумора дигестивног тракта*
Z80.0 *Породична анамнеза о злоћудном тумору желудачно-цревних органа*
32090-00 [905] *Фиброоптичка колоноскопија до цекума*

2112 ЛИЧНА АНАМНЕЗА

Шифре из категорија Z85 - Z87 за анамнезу на малигне неоплазме или друге болести и стања никад се не додељују основном узроку хоспитализације (видети Поглавље 0236 *Шифрирање неоплазми, осим хемиотерапије/радиотерапије истог дана*).

Ове шифре се могу доделити пратећим дијагнозама само када је болест у потпуности излечена, а анамнеза се доводи у директну везу са актуелном епизодом болничког лечења (видети Поглавље 2111 *Скрининг специфичних болести* и Поглавље 2113 *Контролни прегледи за специфичне болести*).

2113 КОНТРОЛНИ ПРЕГЛЕДИ ЗА СПЕЦИФИЧНЕ БОЛЕСТИ

Шифре из категорије Z08 *Контролни преглед после лечења злоћудног тумора* или Z09 *Контролни прегледи након лечења стања која нису злоћудни тумори* треба шифрирати као основни узрок хоспитализације само када је пацијент примљен ради контроле, а резидуе или знаци повратка болести нису откривени.

(Видети Поглавље 2111 *Скрининг специфичних болести*)

Ово правило искључује пацијенте примљене ради даљег лечења неоплазме, нпр. широке ексцизије претходно ексцидиране лезије

(видети Поглавље 0236 *Шифрирање неоплазми, осим хемиотерапије/радиотерапије истог дана*). Основном узроку хоспитализације додељује се шифра која описује тип претходног лечења из категорије Z08. или Z09., а пратећој дијагнози се додељује одговарајућа шифра из категорија Z85 - Z87 за личну анамнезу.

ПРИМЕР:

Пацијент је дошао на контролни преглед, са претходно постављеном дијагнозом карцином бешике. Претходно је лечен радиотерапијом. Забележена је трабекулација бешике, без знакова рекурентног малигнитета.

Шифре: Z08.1 *Контролни преглед после радиотерапије због злоћудног тумора*
Z85.5 *Лична анамнеза о злоћудном тумору мокраћних путева*

ПРИМЕР:

Пацијент је дошао на контролни преглед због улкуса желуца, који је претходно лечен медикаментозно. Ендоскопија је открила зарастање улкуса, без знакова активних улцерација.

Шифре: Z09.2 *Контролни преглед после хемиотерапије због других стања*
Z87.1 *Лична анамнеза о болестима желудачно-цревног система*

Уколико се болест вратила или је присутна резидуа болести, потребно је шифрирати болест као основни узрок хоспитализације.

(Видети Поглавље 0046 *Шифрирање дијагноза код ендоскопије која се ради истог дана*)

ПРИМЕР:

Пацијент са познатим метастазама пелвичних и парааортних лимфних чворова, дошао је на контролни преглед. Карцином бешике је дијагностикован пре шест месеци. На цистоскопији није пронађен рекурентни карцином. Метастазе нису третиране за време пријема.

Шифре: Z08.0 *Контролни преглед после операције због злоћудног тумора*
Z85.5 *Лична анамнеза о злоћудном тумору мокраћних путева*

Ако је присутна резидуа или се стање поново јавило, потребно је шифрирати то стање као основни узрок хоспитализације.

(Видети Поглавље 0046 *Шифрирање дијагноза код ендоскопије која се ради истог дана*)

ПРИМЕР:

Цистоскопијом је откривен карцином бешике.

Шифре: C67.9	<i>Злоћудни тумор мокраћне бешике, неозначен</i>
M8010/3	<i>Карцином неклассифициран на другом месту</i>
Z08.9	<i>Контролни преглед после неозначеног лечења злоћудног тумора</i>

